

دانشکده پرستاری مامایی قزوین

نام درس: پرستاری بزرگسالان/سالمندان ۲	تعداد واحد: ۵ نمره
بخش تنفسی	
مقطع: کارشناسی پرستاری	مدت زمان ارائه درس: ۱۲ ساعت
پیش نیاز: پرستاری بزرگسالان/سالمندان ۱، داروشناسی	
مسئول برنامه: دکتر مجتبی سنمار	

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ۱) مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفسی و بینی
- ۲) بررسی و شناخت سیستم تنفسی
- ۳) ساماندهی و مراقبت با توجه به کاربرد فرآیند پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم تنفسی فوقانی
- ۴) ساماندهی و مراقبت با توجه به کاربرد فرآیند پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم تنفسی تحتانی
- ۵) اقدامات تخصصی پرستاری در بیماری های تنفسی

هدف کلی

آشنایی با کلیات آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفسی و بینی (۱)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفس فوقانی را شرح دهد.
- آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفس تحتانی را شرح دهد.
- فرایند فیزیولوژیک تنفس خودبخودی و تهویه ریوی را توضیح دهد.
- چگونگی تبادل و انتقال گازهای تنفسی و هم چنین عوامل موثر بر آن را بیان نماید.
- مراکز کنترل عصبی و شیمیایی تنفس را نام برده و نقش هر یک را به اختصار بیان نماید.

❖ هدف کلی

آشنایی با کلیات و اصول بررسی و شناخت سیستم تنفسی (۲)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- علائم و نشانه های شایع در اختلالات سیستم تنفسی را نام برده و نکات حائز اهمیت در بررسی وضعیت سلامت سیستم تنفسی را برشمرد.
- حجم ها و ظرفیت های ریوی را نام برده و اهمیت آنها در بررسی عملکرد تهویه ای بیمار را شرح دهد.
- بررسی جسمی ساختمان سیستم تنفسی را شرح دهد.
- ارزشیابی های تشخیصی در سیستم تنفسی و مداخلات پرستاری را شرح دهد.

❖ هدف کلی

ساماندهی و مراقبت بر اساس فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات تنفسی فوقانی (۳)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به خونریزی از بینی را شرح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به انسداد بینی را بیان نماید.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به انسداد حنجره را توضیح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به سرطان حنجره را شرح دهد.
- مراقبت های قبل و بعد از اعمال جراحی مجاری تنفسی بالایی (بینی، سینوس، حلق و حنجره) را توضیح دهد.
- برای یک بیمار معرفی شده تحت لارنژکتومی و تراکئوستومی دائم، برنامه حین ترخیص برای آموزش مراقبت از خود تدوین و ارائه نماید.

❖ هدف کلی

ساماندهی و مراقبت بر اساس فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات تنفسی تحتانی (۴)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- علل، درمان و مراقبت و پیشگیری در بیمار مبتلا به اتلکتازی را توضیح دهد.

- ریسک فاکتورهای ابتلا به پنومونی و گروه های در معرض خطر انواع پنومونی ها را بیان نماید.
- انواع، علائم و نشانه ها، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به پنومونی را شرح دهد.
- فرآیند آموزش بیمار جهت پیشگیری از انتشار پنومونی ها را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

ساماندهی و مراقبت بر اساس فرآیند پرستاری بیماران مبتلا به اختلالات تنفسی تحتانی (۵)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ریسک فاکتورهای ابتلا به سرطان ریه را نام ببرد.
- تظاهرات بالینی و روش های درمانی سرطان ریه را بیان نماید.
- انواع بیماری های شغلی به همراه علائم و نشانه ها، درمان و مراقبت آنها را شرح داده و محتوای آموزش خود مراقبتی در این بیماران را توضیح دهد.
- انواع روش های جراحی جراحی قفسه سینه و موارد به کارگیری آن را بیان نماید.
- نحوه مراقبت پیش و پس از عمل جراحی و آموزش بیمار تحت جراحی قفسه سینه را شرح دهد.
- عوارض جراحی های قفسه سینه را فهرست کرده و نحوه پیشگیری از بروز آنها را بیان نماید.

❖ هدف کلی

آشنایی با مداخلات تخصصی پرستاری در بیماران تنفسی (۶)

❖ اهداف اختصاصی

- اصول اولیه اکسیژن تراپی صحیح را برشمرد.
- انواع وسائل اکسیژن تراپی را نام برده، مشخصات و نحوه استفاده از آنها را بیان نماید.
- محاسن و معایب انواع وسائل اکسیژن تراپی را توضیح داده و کاربرد آنها را در بیماری های تنفسی مختلف با هم مقایسه نماید.
- انواع راه های هوایی مصنوعی را نام برده و موارد به کارگیری هر کدام را بیان نماید.
- عوارض ناشی از کاربرد راه های هوایی مصنوعی را برشمرد و عوامل موثر بر بروز این عوارض را فهرست نماید.
- مراقبت های لازم برای بیمار دارای لوله اندو تراکئال و تراکئوستومی را شرح دهد.
- انواع روش های باز و بسته ساکشن ترشحات و لزوم به کار گیری آنها را بیان نماید.
- عوارض ناشی از ساکشن راه های هوایی فوقانی و تحتانی را برشمرد و نحوه پیشگیری از آنها را بیان نموده و چگونگی انجام یک ساکشن ایمن و بدون عارضه را شرح دهد.
- تشخیص های پرستاری اختصاصی در بیماری های تنفسی را فهرست نماید.

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور

❖ آموزش دهنده

▪ دکتر مجتبی سنمار

منابع اصلی درسی

- ۱- پرستاری داخلی جراحی برونر سودارث ۲۰۲۲، بیماری های تنفسی، تهران، جامع نگر: ۱۴۰۱.
- ۲- پرستاری داخلی جراحی تنفس (بلک ۲۰۰۹)
- 3- <https://medilib.ir/OnlineLib/fundamentals-of-assessment-and-care-planning-for-nurses>
- 4- <https://medilib.ir/OnlineLib/respiratory-care-assessment-and-management>
- 5- Potter PA, Perry AG, Ostendorf WR. Clinical Nursing Skills. 9th ed, St Louis, Elsevier, 2018
- 6- Carpenito LJ. Nursing Diagnosis. 15th ed, Philadelphia, Wolter Kluwer, 2017

ارزشیابی

❖ نحوه ارزشیابی

- ❖ حضور فعال در جلسات کلاس و انجام تکالیف
- ❖ آزمون میان ترم
- ❖ آزمون پایانی

❖ نحوه محاسبه نمره کل

- ❖ حضور فعال و آزمون میان ترم ۴۰ درصد نمره
- ❖ آزمون پایانی ۶۰ درصد نمره

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس
- مطابق با قوانین دانشکده
- مطابق با قوانین دانشکده

جدول زمانبندی روش تدریس و برنامه ریزی آموزشی

جلسه و تاریخ	رئوس مطالب	روش تدریس			امکانات مورد نیاز	تکالیف/ آزمون ها	منابع	مدرس
		آفلاین	آنلاین	حضوری				
اول	آناتومی و فیزیولوژی سیستم			✓	رایانه/تخته	پرسش و	منابع طرح	دکتر

سنتف	سنتف خودبخودی و تهویه ریوی تبادل و انتقال گازهای تنفسی کنترل عصبی و شیمیایی تنفس					وایت بورد	پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	درس	سنتمار
دوم	علائم و نشانه های شایع در اختلالات سیستم تنفسی حجم ها و ظرفیت های ریوی بررسی ظاهر عمومی (مشاهده، لمس، دق، سمع) تست های کارکرد ریه گازهای خون شریانی مطالعات تصویربرداری بیپوسی				✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنتمار
سوم	خونریزی از بینی لارنژکتومی تراکئوستومی مراقبت های قبل و بعد از اعمال جراحی مجاری تنفسی فوقانی				✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنتمار
چهارم	آتلکتازی پنومنی				✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنتمار
پنجم	سرطان ریه بیماری های شغلی ریه جراحی قفسه سینه				✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنتمار
ششم	اکسیژن تراپی ساکشن راه های هوایی مصنوعی تشخیص پرستاری				✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنتمار